

DUKHsen

Interview:
Kampen om
kompensationen

Sektoransvar -
hjælp til mennesker med
handicap?

Støtte til bil
-Påtegning i kørekort
-Kan jeg selv vælge min bil?

Service-loven er
ude på nye numre

Indhold

DUKH mener: Den knap så søde ventetid	side 3
Interview: Kampen for kompensationen Kompensationsprincippet er en af hjørnepillerne i dansk handicappolitik. Grundidéen er, at mennesker med handicap skal kompenseres, så de har samme muligheder i tilværelsen som alle andre mennesker. Men en ting er politik og principper, en anden ting er som bekendt virkeligheden. DUKHsen har besøgt Isabella fra København for at finde ud af, hvordan det ser ud med kompensationen i en virkelighed, som den tager sig ud for en pige på 18, der sidder i kørestol.	side 4
Borgerens syn på sagen: Påtegning i kørekort I sidste nummer af DUKHsen gav vi et overordnet billede af DUKHs erfaringer, når det gælder støtte til bil. I dette nummer går vi mere i dybden med udvalgte emner. Artiklen »Påtegning i kørekort« ser på nogle af de problemer, som kan opstå, når en borger får en påtegning i sit kørekort	side 12
Kan jeg selv vælge min bil? Mange borgere er i tvivl om deres muligheder, når det gælder støtte til bil. Kan jeg selv vælge bil? Hvad nu, hvis jeg gerne vil have en større bil? Kan jeg regne med at få den bil, som jeg afprøver. I artiklen »Kan jeg selv vælge min bil« forsøger vi at give lidt hjælp til dig som borger, der er i tvivl om reglerne	side 14
Service-loven er ude på nye numre Den 1. januar bliver 84 til 100. I forbindelse med kommunalreformen får en lang række paragraffer nye numre. DUKHsen giver dig oversigt over den gamle og nye servicelov.	Side 16
Sektoransvar - hjælp til mennesker med handicap Hvad gør du som borger, når dit barn har brug for hjælp og...: Skolen siger, at socialforvaltningen er ansvarlig. Sagsbehandleren her henviser til hjælpemiddelafdelingen, der igen henviser til skolen...	side 22

»DUKHsen« er et nyhedsbrev, som udgives af Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet fire gange årligt.

Formålet er at belyse centrale problemstillinger, når det gælder sagsbehandling og retssikkerhed på handicapområdet. Nyhedsbrevet henvender sig til borgere og sagsbehandlere med faglig eller personlig interesse i dette område.

Ambitionen er, at »DUKHsen« kan medvirke til at skabe debat om nogle af de aspekter af sagsbehandlingen, som giver anledning til problemer samt at give gode råd og anviser handlemuligheder for både borger og sagsbehandler.

Udgiver:
DUKH
Banegårdspladsen 2, 2.
6000 Kolding
Tlf. 7630 1930
Fax 7554 2669
mail@dukh.dk
www.dukh.dk

Ansvarshavende
Alice Brun
Redaktion og kontaktperson:
Thomas Christensen, thomas.christensen@dukh.dk, dr. tlf.: 7631 1524

Den knap så søde ventetid

Af centerleder Alice Brun

DUKH MENER:

Som på en raketaffyringsrampe kunne man på Socialchefernes årsmøde følge nedtællingen til fremtiden med afgang 1. januar 2007. På det store lærred kunne man følge, hvordan tiden bevægede sig fremad minut for minut. Fremtiden ligger som bekendt hele tiden lige foran næsen af os, men ikke desto mindre illustrerede nedtællingen ganske udmærket, at netop denne dato er forbundet med noget helt særligt.

Tusindvis af medarbejdere har i månedsvis gået i usikkerhed om, hvad fremtiden vil bringe. Hvor skal jeg arbejde, hvad skal jeg lave, kan jeg klare det, hvem bliver mine kolleger, hvordan er min nye leder, får jeg mine ting med, hvad med afhentning af børn, når jeg får mere transporttid, sker der noget med min økonomi? Tilsyneladende enkle overordnede beslutninger er udmøntet i utallige mindre og ganske små beslutninger med stor betydning for den enkelte medarbejder.

Også i DUKH er 1. januar en skillelinje. Ikke på grund af kommunalreformen, men fordi vi som så mange andre har måttet omstille os til ændrede vilkår (læs: færre ressourcer). Også hos os har vi oplevet usikkerhed, frustrationer, vrede og tvivl, som sætter sig i kroppen og kan mærkes fysisk, hver gang tanken og talen igen falder på det, vi har måttet give afkald på og på usikkerheden i forhold til det, fremtiden vil bringe.

Det er mit nytårsønske, at vi husker disse personlige oplevelser og erfaringer, når vi næste gang står med en borger i vores hule hånd. At vi husker,

hvordan det er ikke at vide, hvad morgendagen bringer. At vi husker, hvordan selv små ting bliver enormt store i bevidstheden, når vi ikke selv har magten til at handle. At vi husker, hvordan det er at skulle indordne sig under beslutninger, man ikke kan se meningen med. At vi husker, at usikkerheden forplanter sig til andre dele af vores liv, selvom den ikke kommer det ved. At vi husker, hvordan det smerter ikke at vide, om man bliver set og hørt.

Det er også mit nytårsønske, at vi husker, hvad der gjorde en positiv forskel. Hvad gjorde min kollega og min leder, som hjalp mig til at leve med eller overvinde usikkerheden? Hvordan kan jeg overføre denne gode praksis til mit arbejde som rådgiver?

Og ja, der er forskel på relationen mellem to kolleger og mellem en borger og en sagsbehandler. Relationen mellem kolleger kan være faglig, personlig og privat, medens relationen mellem borger og sagsbehandler nødvendigvis må have en professionel karakter fra sagsbehandlerens side. Det betyder ikke, at den ikke er medmenneskelig og personlig. Det er en del af sagsbehandlerens faglighed også at have viden om og kunne forholde sig til borgeren som værende "menneske af samme art".

Og hvor er vi mennesker dog interessante. ■

Interview:

Kampen for kompensationen

- kompensationsprincippet i teori og praksis

Af konsulent Karen Ellermann & informationsmedarbejder Thomas Christensen

Sussi og Isabella

Kompensationsprincippet er en af hjørnepillerne i dansk handicappolitik. Grundidéen er, at mennesker med handicap skal kompenseres for deres funktionsnedsættelse, således at de har de samme muligheder i tilværelsen, som alle andre mennesker. Men en ting er politik og principper, en anden ting er som bekendt virkeligheden. DUKHsen har besøgt Isabella fra København for at finde ud af, hvordan det ser ud med kompensationsprincippet i en virkelighed, som den tager sig ud for en pige på 18, der sidder i kørestol.

På de fleste punkter er Isabella en helt almindelig pige. Hun går i gymnasiet, går til koncerter og kan i det hele taget godt lide at høre musik. Som FCK-fan holder hun også af komme i PARKEN. Og i sommer var hun et smut i Berlin for at se en

VM-kamp. Efter gymnasiet vil hun gerne holde et sabbatår på højskole i England. Planen herefter er at læse biologi med vægten lagt på zoologi. En helt almindelig pige med en kørestol til forskel. Kørestolen har Isabella haft, siden hun var 11, hvor hun faldt ned fra et legestativ og blev lam fra livet af og ned.

Men kørestolen skal ikke forhindre hende i at have den samme tilværelse som andre teenagere med drømme og forventninger til fremtiden. I Danmark er det meningen, at mennesker med handicap bliver kompenseret for deres handicap, således at de kan indgå på lige vilkår med alle andre mennesker. Kompensationen kan bestå af mange ting: personlig støtte, praktisk hjælp, diverse hjælpemidler, indretning af bygninger, så de er tilgængelige. Målet er, at den enkelte bliver kompenseret så langt, som det overhovedet er muligt, så han/hun får en tilværelse så tæt på det normale som muligt. Men spørgsmålet er, om det også er den holdning, som man bliver mødt med på kommunen.

fortsættes næste side

En enkeltbillet til kontanthjælp

Sussi på 41 – mor til Isabella:

»Efter ulykken var jeg til møde oppe på kommunen. Selvfølgelig var jeg rystet. Min datter var blevet lam fra livet af og ned. Hun skulle sidde i kørestol resten af sit liv. Hvad skulle der nu ske? Hvordan med fremtiden? Hvilken tilværelse ville hun få? Jeg husker ikke meget fra mødet, men der er bare én vending, som hænger ved. Det var sikkert sagt i den bedste mening, men på daværende tidspunkt slog det benene væk under mig: En sagsbehandler sagde til mig: "Nå jamen til den tid kan hun jo også få kontanthjælp. Fandeme nej! Siden da har det bare drejet sig om at bevise overfor kommunen og resten af verden: Nej Isabella skulle ikke være afhængig af kontanthjælp – hun skulle have en uddannelse, et arbejde og en hel almindelig tilværelse som dig, mig og alle andre.«

»Nå - men til den tid kan hun jo også få kontanthjælp«

Tiden efter ulykken

Efter ulykken følger en tid med operationer og lange hospitalsophold. For Isabella er det en kamp at gennemføre sin folkeskole. Hele tiden bliver undervisningen afbrudt af længevarende hospitalsophold eller regelmæssig genoptræning hos fysioterapeut. Ulykken har også medført, at Isabella har behov for personlig hjælp 24 timer i døgnet. I starten er det Isabellas mor, Sussi, der fungerer som hjælper hele døgnet og derfor må stoppe på sit arbejde. Siden marts i år har Isabella dog haft tilknyttet en personlig hjælper døgnet rundt.

»Så det, kommunen reelt bad mig om, var at flytte hjemmefra «

Boligbøvl

Behovet for hjælp døgnet rundt hænger blandt andet sammen med Isabellas og Sussis lejlighed, der måske nok er velegnet til mange ting, men ikke til en teenager i kørestol. Lejligheden er lille og ikke egnet til en person med handicap. Familien søger kommunen om hjælp, og de bliver tilbudt en anden lejlighed. Den er imidlertid mindre end den, de har i forvejen, og hvad værre er: Der er kun et ekstra værelse og dermed ikke plads til en hjælper.

Valg mellem mor og hjælper

Isabella: »Det var jo et kæmpe problem for os. Lige pludselig skulle jeg vælge imellem at bo med min mor eller min hjælper og reelt tage stilling til, om jeg ønskede at flytte hjemmefra. På det tidspunkt var jeg ikke fyldt 18 endnu. Det eneste måde, hvor jeg kunne få min mor med, ville så være ved, at hun igen blev min personlige hjælper. Og det var jo helt hen i vejret. Min mor kunne jo ikke bare blive ved med at gå hjemme og passe mig.

Så det, kommunen reelt bad mig om, var at flytte hjemmefra mod min vilje, selv starte ordningen med min hjælper op, samtidig med at jeg skulle klare mit gymnasium og diverse indlæggelser. Den problematik var der jo ingen af mine kammerater, der stod i.«

Nu er Isabella blevet 18. Og det betyder, at situationen har ændret sig. Før skulle kommunen tilbyde en bolig, der kunne rumme både Isabella og hendes mor. Men når Isabella er 18, så har kommunen kun pligt til at hjælpe hende og ikke nødvendigvis hendes mor.

Fortsættes næste side

Isabella: «jeg kan godt forstå, at situationen naturligvis bliver en anden, fordi jeg er myndig. Men jeg ser naturligvis tingene ud fra min situation og i forhold til, hvordan jeg bliver kompenseret for mit handicap. Og med hensyn til bolig, så betyder det rent faktisk, at jeg ikke selv kan bestemme, hvornår jeg vil flytte hjemmefra. Alternativt må jeg acceptere en bolig, som ikke er egnet til mig».

Isabella og Sussi har valgt at gøre det sidste. Men prisen har været, at Isabella ikke kan deltage i daglige gøremål som for eksempel at lave mad.

Sussi: »Det kan godt være, at madlavning virker som en lille ting. Men det er jo stadig en meget fundamental del af tilværelsen. Isabella skal jo klare sig selv en dag – i sin egen bolig. Og så er det jo vigtigt – også for mig som mor – at hun er forberedt på den del af livet.»

Ophold i England

Efter gymnasiet vil Isabella gerne til England og holde et sabbatår. Hun vil gerne læse et år på Highschool eller arbejde som frivillig i en humanitær organisation. Men det er langt fra sikkert, at hun kommer af sted. Isabella er afhængig af en personlig hjælper døgnet rundt. Og det er et problem, for hun kan ikke få hjælperen med til England. Reglerne er, at man kun kan få en hjælper med, når der er tale om videregående uddannelse som for eksempel en universitetsuddannelse.

Isabella vil gerne et år til England

Erhvervsarbejde

Når kammeraterne en eftermiddag beslutter sig for at tage i biografen, kan Isabella ikke bare tage med. Dels skal hun passe sine regelmæssige behandlinger hos fysioterapeuten, og dels har hun en meget struktureret og fastlagt hverdag. Når man sidder i kørestol og er afhængig af en hjælper, så skal alting planlægges på forhånd, pladsen i biografen skal også bestilles i god tid. Så derfor kan hun ikke bare tage i biografen, og derfor kan det også være svært at finde plads til et fritidsjob i Isabellas hverdag, ligesom der rent praktisk er barrierer, der forhindrer Isabella i at varetage et fritidsjob.

Som kompensation herfor kan Isabella, når hun påbegynder en videregående uddannelse, søge om et særligt handicaptillæg til SU'en, men ikke mens hun stadig er i gang med en ungdomsuddannelse.

Fortsættes næste side

»...jeg kan ikke sidde på en pub i London og drikke en øl med mine venner«

Isabella: »Det irriterer mig virkelig. Alle andre i min klasse har den mulighed, og jeg ved, at der er flere, der skal af sted. Men jeg kan ikke tage et sabbatår. Jeg kan ikke sidde på en pub i London og drikke en øl sammen med mine venner.»

FAKTA: Sociale ydelser & udlandet:

Som hovedregel kan modtagere af støtte til for eksempel personlig og praktisk hjælp kun tage denne hjælp med under midlertidige ophold. Du kan dog tage støtten med ved længerevarende ophold i udlandet, hvis der for eksempel er tale om en videregående uddannelse i udlandet, der giver ret til SU. Her kan du bevare hjælpen i hele den periode, hvor uddannelsen pågår.

Hvis Isabella derfor ønsker at være et år i England, kan hun ikke få sin hjælpeordning eller andre sociale ydelser med, med mindre hun studerer på en videregående uddannelse.

FAKTA: Handicaptillæg

Hvis du er studerende på en SU-berettigende videregående uddannelse og har en varig psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse, kan du søge om et tillæg til SU'en, et såkaldt "handicaptillæg".

Tillægget skal kompensere for en manglende mulighed for at have en erhvervsindtægt ved siden af SU'en. Betingelsen er, at du har betydelige begrænsninger i forhold til at påtage dig et erhvervsarbejde ved siden af uddannelsen, altså have et studenterjob, jf. SU-loven § 7 stk. 2. Se også www.su.dk.

Sussi: »Den økonomiske kompensation er jo kun et aspekt af sagen. Problemet er også, at unge via et fritidsjob også får adgang til et personligt netværk og relevante erhvervs erfaringer. Og den problemstilling bliver jo kun større, når Isabella starter på universitet.

Det er kendt sag, at vejen til et job går over en god uddannelse, men også over et godt studiejob, som giver praktisk jobberfaring og adgang til et netværk. Og her har samfundet svært ved at kompensere Isabella.«

»...praktisk jobberfaring og adgang til et netværk. Og her har samfundet svært ved at kompensere Isabella«

Kampen for kompensationen

Isabella og især Sussi har mange erfaringer, når det gælder samarbejde med kommunen. Siden det første møde efter Isabellas ulykke har Sussi haft mange møder med forskellige sagsbehandlere i sin kommune.

Sussi: »Lad mig starte med at sige, at de mange forskellige sagsbehandlere på kommunen har mødt os på en åben og positiv måde. Og de har altid været flinke. Vi har bare aldrig fået den vejledning og støtte, vi har haft brug for. Det har altid været os selv, der har måttet drive processen. Da Isabella for eksempel skulle have en personlig hjælper, fik vi bare en vejledning fra en anden kommune, der overhovedet ikke passede til den kommune, vi bor i. Og så måtte vi jo bare selv finde, hvordan vi skulle administrere ordningen. «

Fortsættes næste side

FAKTA: Hjelpeordning

Borgere med et massivt behov for personlig og praktisk hjælp (oftest døgnhjælp) kan få en hjelpeordning, hvis deres behov for hjælp ikke kan tilgodeses i det almindelige hjemmehjælpsregi på grund af omfanget. En hjelpeordning betyder, at du i stedet for natural-hjælp får økonomisk støtte til selv at ansætte hjælpere.

Det er desuden en betingelse, at du har et højt aktivitetsniveau, for eksempel erhvervsarbejde, uddannelse eller meget forenings- og organisationsarbejde, og at du selv kan administrere ordningen, herunder at fungere som arbejdsgiver for din hjælper. Lovgrundlaget er servicelovens § 77 – (96 i ny servicelov efter 1.januar 2007).

»...Og de har altid været flinke. Vi har bare aldrig fået den vejledning, vi havde brug for...«

Sussi: *»Flere gange har vi henvendt os til kommunen for at søge om hjælp til forskellige ting. Nogle gange fik vi afslag, men så fandt vi selv ud af – med lidt hjælp fra tredjehånd – at der var mulighed for at yde hjælp efter anden lovgivning. Det søgte vi så om og fik hjælpen bevilget. Det er også godt nok, men det er bare så ufatteligt belastende, at du hele tiden selv skal være ansvarlig for at binde det hele sammen. Samtidigt med at du skal dokumentere alt. Før du får set dig om, så går hele din hverdag med at undersøge dit og søge om dat. Og det kan jo ikke være meningen. Kompensationen skal sikre, at Isabella kan få en så normal tilværelse som muligt. Og det kan være svært, når man skal bruge al sin tid og energi på at kæmpe for sin ret.«*

Kompensationsprincippet – en holdningssag

Det er vigtigt, at mennesker med handicap bliver kompenseret for følgerne af deres handicap. Men ifølge Sussi skal man passe på, at der ikke kommer for meget fokus på selve ydelserne. Man skal hele tiden huske på, hvad formålet med ydelsen er.

»...Altså hvis man - ubevidst måske – har den holdning, at et menneske i kørestol skal kompenseres med en overførselsindkomst og en lille lejlighed, så kan jeg godt forstå, at det virker mærkeligt, at vi hele tiden kommer rendende med ansøgninger om det ene og andet...«

FAKTA:

Vejledningsforpligtelse og borgerinddragelse

I Sussis og Isabellas tilfælde burde kommunen have vejledt dem bedre. I henhold til forvaltningslovens § 7 har en kommunal forvaltning forpligtelse til at vejlede og rådgive dig, ikke blot om mulighederne inden for eget forvaltningsområde, men også om muligheder for støtte i henhold til anden lovgivning. Herudover skal forvaltningen også orientere om procedurer, regler med videre. Borgeren har ligeledes ret til at medvirke i behandlingen af sin egen sag, og der er et krav i retssikkerhedslovens § 4 om, at forvaltningen skal tilrettelægge sin sagsbehandling, så borgeren kan udnytte den ret.

Sussi: *»For mig at se er kompensation et spørgsmål om holdninger. Hvis vi igen skal tage fat i det første møde, jeg havde med kommunen. Altså hvis man - ubevidst måske – har den holdning, at et menneske i kørestol skal kompenseres med en overførselsindkomst og en lille lejlighed, så kan jeg godt forstå, at det virker mærkeligt, at vi hele tiden kommer rendende med ansøgninger om det ene og andet. Men overførselsindkomst og en bolig er jo ikke kompensation eller målet. Det kan være midler. Men målet er jo stadigvæk et andet: At Isabella får de samme muligheder her i livet, som hendes jævnaldrende kammerater.«*

Spørgsmålet er så, om hun får det, og om det i det hele taget er muligt på alle områder i dagens Danmark. ■

Kursustilbud i DUKH 2007:

Sagsbehandling på handicapområdet

- undervisning baseret på erfaring, praksis og regler

DUKH tilbyder kursusforløb med vægten lagt på retssikkerhed og konkret viden om sagsbehandlingen på handicapområdet og praksiserfaring fra vores rådgivning af borgere. I 2007 udbyder vi følgende kurser:

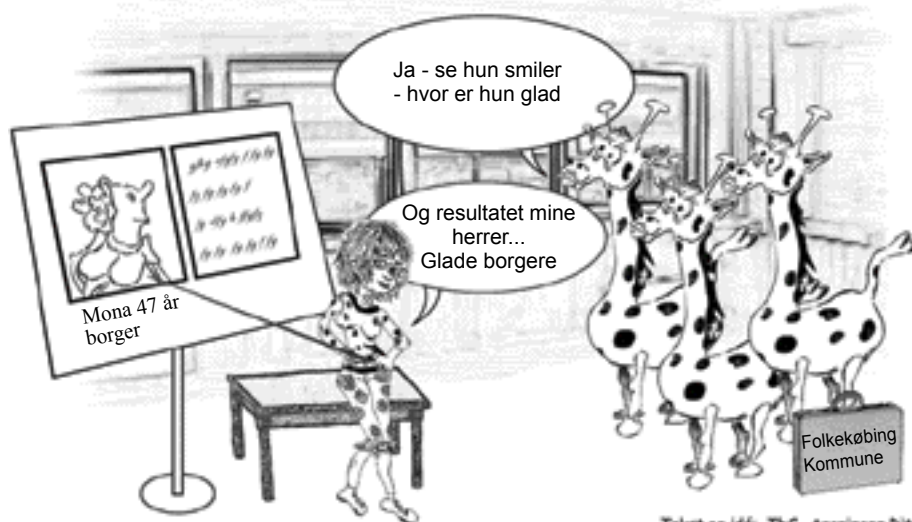
- A: Fra barn til voksen - kom tidligt i gang**
- B: Andre forældre har også udgifter**
- C: En indgang mange døre - en helhedsorienteret indsats**
- D: Få Servicelovens § 100 (84 gl. SEL) ind på ryggraden**

Læs mere om indholdet af det enkelte kursus på næste side og læs mere på www.dukh.dk. For uddybende oplysninger kontakt Thomas Christensen på tlf.: 76 30 19 30 eller e-mail: thomas.christensen@dukh.dk

Kursuskalender 2007

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
Scandic Ringsted	27. marts A: Fra barn til voksen - kom tidligt i gang	8. maj: D: Få Servicelovens § 100 (84 i gl. SEL) ind på ryggraden	4. september C: En indgang mange døre - en helhedsorienteret indsats	6. november B: Andre forældre har også udgifter
Vejle Torvehallerne	12. marts. C: En indgang mange døre - en helhedsorienteret indsats	22. maj B: Andre forældre har også udgifter	18. september D: Få Servicelovens § 100 (84 i gl. SEL) ind på ryggraden	20. november A: Fra barn til voksen - kom tidligt i gang

På kursus i DUKH med Paragraffen, Mona og Dukhuristen

Tekst og idé: ThC - tegninger Ditte K.

Kursustilbud i DUKH 2007:

Sagsbehandling på handicapområdet

- undervisning baseret på erfaring, praksis og regler

A: Fra barn til voksen - kom tidligt i gang

Det kan berøre hele familien - også økonomisk, når en ung med handicap bliver voksen – derfor skal den helhedsorienterede vejledning finde sted tidligt.

Formål

Skabe opmærksomhed omkring de snitfladeproblemer (koordinationsbehov) du som sagsbehandler kan møde.

Indhold

Rådgivningspligt ud fra DUKHs erfaringer i enkeltsager

- Hvem skal rådgive?
- Hvornår skal du rådgive?
- Hvad skal der rådgives om?

Overgangsproblemer / snitfladeproblemer.

- Fra merudgifter efter servicelovens § 41 (tidl. 28) til § 100 (tidl. 84)
- Fra tabt arbejdsfortjeneste til praktisk støtte i hjemmet
- Fra forældreforsørgelse til selvforsørgelse

Form

Oplæg og dialog med inddragelse af deltageres egne erfaringer.

Tid & sted

27. marts 9.30-15.30 Hotel Scandic Ringsted
(Tilmelding senest mandag 26. februar)

20. nov. 9.30-15.30 Torvehallerne Vejle
(Tilmelding senest mandag 8. okt.)

Pris: 1750,-

B: Andre forældre har også udgifter

Skøn og tydelighed i afgørelser om merudgifter efter servicelovens § 41 (28 i gl. servicelov).

Formål

at skabe tydelighed i skønnet og dermed en begrundelse, som borgeren kan forstå.

Indhold

- Gennemgang af principperne i Servicelovens § 41 (tidl. § 28).
 - f.eks. hvordan begrunder du, om merudgiften er nødvendig
 - hvordan bliver afgørelsen forståelig for borgeren
- Eksempler fra DUKHs enkeltsagsrådgivning
- Redskaber til at lave en god begrundelse
- Stil dig selv spørgsmål om de ansøgte merudgifter i forhold til betingelserne i § 41.
- Afvejning af de saglige argumenter – hvad taler for/ hvad taler imod bevilling/ hvad blev udslagsgivende.

(Vi laver en praktisk øvelse)

Form

Oplæg, praktisk øvelse og dialog med inddragelse af deltageres egne erfaringer.

Tid & sted

6. nov 9.30-15.30 Hotel Scandic Ringsted
(Tilmelding senest mandag 1. okt)

22. maj 9.30-15.30 Torvehallerne Vejle
(Tilmelding senest mandag tirsdag 10. april)

Pris: 1750,-

Kurstilbud i DUKH 2007:

Sagsbehandling på handicapområdet

- undervisning baseret på erfaring, praksis og regler

C: En indgang mange døre – en helhedsorienteret indsats

Formål:

Sikre at borgeren får behandlet sin sag efter alle muligheder og de rigtige § ér, og at det ikke bliver borgerens ansvar at koordinere sagsgangen.

Indhold

- Hvad siger loven? (RSL § 5 og FVL § 7)
- DUKHs erfaringer fra enkeltsagsrådgivninger:
- Hvad betyder helhedsorienteret i praksis?
- Hvilke forudsætninger skal være til stede?
- Hvor oplever DUKH, at det går galt?

Redskaber til helhedsorienteret indsats

- Det er ikke mit bord! Hvis er det så? (subsidiaritet og sektoransvar)
- Handleplaner (hvem har ansvaret?)
- Koordinationsmøder

Form

Oplæg og dialog med inddragelse af deltagernes egne erfaringer.

Tid & sted

4. sept. 9.30-15.30 Hotel Scandic Ringsted (Tilmelding senest tirsdag 31. aug.)

12. marts 9.30-15.30 Torvehallerne Vejle (Tilmelding senest mandag 29. jan.)

Pris: 1750,-

D: Få Servicelovens § 100 (tidl. 84) ind på rygraden

Formål:

Vi gør § 100 operationel med henblik på at kvalificere sagsbehandlingen og få integreret retssikkerheden. Det er hensigten at deltagerne kan spejle egne sager i DUKHs erfaringer fra vore enkeltsagsrådgivning.

Indhold:

- Vi tager udgangspunkt i DUKHs enkeltsagserfaringer
- Vi præsenterer en systematisk tilgang til at arbejde med SEL § 100 (84 i gl. SEL)
- Vi inddrager funktionsevne metoden.
- Vi kobler teori (regler og praksis) med konkrete erfaringer fra rådgivningen i vores enkeltsager

Form:

Oplæg og dialog med inddragelse af deltagernes egne erfaringer.

Tid & sted

8. maj 9.30-15.30 Hotel Scandic Ringsted (Tilmelding senest fredag 30. marts)

18. sept. 9.30-15.30 Torvehallerne Vejle (Tilmelding senest mandag 6. aug)

Pris: 1750,-

Tilmeldingskupon udfyldes og faxes til DUKH på 75 54 26 69 - du kan også tilmelde dig på e-mail thomas.christensen@dukh.dk

anfør antal deltagere

☐	A: Fra barn til voksen - kom tidligt i gang	Ringsted den 27/3	☐	Vejle den 20/11	☐
☐	B: Andre forældre har også udgifter	Ringsted den 6/11	☐	Vejle den 22/5	☐
☐	C: En indgang mange døre - en helhedsorienteret indsats	Ringsted den 4/9	☐	Vejle den 12/3	☐
☐	D: Få Servicelovens § 100 (tidl. 84) ind på rygraden	Ringsted den 8/5	☐	Vejle den 18/9	☐

Navn _____

Kommune _____

Forvaltning og evt. afd. _____

Adresse _____

Postnr og by _____

Tlf. _____

E-mail: _____

Syn på sagen

Borgerens syn på sagen

Støtte til bil - Påtegning i kørekort

Af konsulent Mads Andreasen & informationsmedarbejder Thomas Christensen

»Nogle borgere har behov for særlig indretning eller specielt udstyr i deres bil, for at de bliver i stand til at køre bilen. Men der kan gå lang tid fra behovet bliver konstateret til, at ydelsen rent faktisk bliver bevilget. Og det kan være et problem, fordi borgeren i samme periode ikke må føre sin bil og dermed kan risikere at være uden transportmuligheder i op til et halvt år. «

Mange mennesker har på grund af en funktionsnedsættelse behov for en særlig indretning i sin bil, det kan være automatgear, håndstyret speeder, bremseforstærker eller servostyring m.m. I de tilfælde kan kommunen kan yde tilskud, når:

- 1) politiet har stillet krav herom,
- 2) ansøgerens helbredsforhold i øvrigt taler for det,
- 3) hvis det letter borgerens placering i bilen.

Men når der en gang er konstateret behov for en særlig indretning, som påvirker måden, hvorpå man fører bilen, vil politiet i mange tilfælde stille krav om, at denne særlige indretning skal være installeret i bilen, førend borger må føre sin bil. Borgeren får derfor på baggrund af en vejledende køreprøve en påtegning i sit kørekort. Og det kan være et problem for mange. Fra vores rådgivning kender vi i DUKH flere eksempler, hvor en påtegning i kørekortet har haft vidtrækkende konsekvenser for borgerens livsudfoldelse. Som for eksempel Hans og Lise, der kontakter DUKH, fordi Lise ikke længere kan bruge deres bil, og familie har svært ved at få tilværelsen til at hænge sammen.

Historien om Hans og Lise

Hans Hansen kontakter DUKH, idet hans ægtefælle Lise Hansen har gigt. Lise har tidligere brugt familiens egen bil, men hendes gigt er hurtigt forværret, og hun har nu svært ved at træde bremsen i bund, speede op og dreje rattet rundt.

Hans og Lise kontakter deres sagsbehandler i kommunen i januar 2006 og orienterer om problemet. Det er svært for Lise at få dagen til at hænge sammen med de smerter, hun får ved at føre deres nuværende bil. Hun kan ikke overskue, hvordan de skal klare sig uden en bil, idet de bor ude på landet. Hans driver et lille transportfirma fra deres bopæl, og Lise skal bruge bilen til at hente deres to små børn i børnehaven og købe ind. Tilmed har Hans dårligt hjerte og bliver derfor jævnligt indlagt til sygehuset til observation. Lise har derfor også behov for at kunne køre Hans ind på sygehuset og besøge ham med børnene.

Sagsbehandleren kan godt se problemstillingen og rådgiver derfor om muligheden for at få særlig indretning i bilen. Sagsbehandler mener dog i første omgang, at Lise skal til en vejledende køretest for at afklare, hvilken særlig indretning bilen skal forsynes med. Køretesten i februar 2006 viser, at Lise har behov for bremseforstærker, håndstyret speeder og servostyring. Hun får nu en påtegning i sit kørekort. På baggrund af køretesten søger Lise derfor konkret om den særlige indretning. Sagsbehandler oplyser, at sagsbehandlingstiden er 3-4 måneder. Det vil sige, Lise kan forvente, at sagen er færdigbehandlet i maj 2006.

Sagsbehandleren i kommunen har i denne sag fået et fyldestgørende oplysningsgrundlag, hvorpå der kan træffes en afgørelse, men det interessante er,

Forsættes næste side

hvad påtegningen sammenholdt med sagsbehandlingstiden betyder samlet for familien.

Hvad betyder påtegningen for familien?

Påtegningen i kørekortet betyder, at Lise ikke må føre familiens egen bil, før den er forsynet med den særlige indretning. Sagsbehandlingstiden er som nævnt 3-4 måneder, og herefter vil der gå yderligere tid med at få tingene installeret. Det betyder, at Lise i den mellemliggende periode er afskåret fra at hente børnene, købe ind, køre Hans til sygehuset og besøge ham der. Hans skal stå for al kørsel til og fra hjemmet. For Hans og Lise vil dette få store konsekvenser for deres hverdag, idet de bor på landet, og Hans driver egen virksomhed og derfor ikke har mulighed for at varetage de daglige pligter med at handle og hente børn. I forhold til hans dårlige hjerte, skal de leve med den usikkerhed, at Lise ikke selv har mulighed for at køre ham til sygehuset, når han kan mærke, at han bliver stresset, og hjertet skal tjekkes. Lise og børnene bliver afskåret fra at besøge ham, når han er indlagt. Alt i alt bliver familiens hverdag ændret drastisk, og den fleksibilitet og livskvalitet, som bilen har repræsenteret, forsvinder i sagsbehandlingstid i kommunen.

Det er en svær situation. Lise skal jo kunne føre sin bil forsvarligt uden at være til fare for andre – sagsbehandleren skal jo også have tid til at behandle sagen. Og derfor kan man i en periode være nødt til at acceptere en indskrænkning af fleksibiliteten i kørselsmuligheden for ansøger. Men både borger og sagsbehandler skal være opmærksom på, at der er muligheder for at afhjælpe problemet.

Alternative transportmuligheder

I disse sager om særlig indretning og påtegning i kørekortet, er det vigtigt, at kommunen er sit ansvar bevidst omkring retssikkerhedslovens § 5 om helbedsvurdering.

Ifølge paragraffen skal en ansøgning om hjælp behandles bredt, og især i de situationer, hvor borger bliver afskåret fra at føre bil i en periode, er det vigtigt, at kommunen rådgiver og afklarer, hvorvidt andre kørselsmuligheder vil være aktuelle i en vis periode. Situationen vil være forskellig fra borger til borger, og kommunen må ud fra en samlet vurdering af ansøgerens situation fastlægge behovet. I Lises situation er der et akut kørselsbehov i forbindelse med afhentning af børn og i forhold til den usikkerhed, der følger af Hans' helbredsmæssige situation.

Hvad siger loven?

Retssikkerhedslovens § 5.

Kommunen og amtskommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunen og amtskommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Kommunen må rådgive om andre kørselsordninger, som borger kan søge om i en ventetid på særlig indretning af bilen, herunder individuel kørsel efter servicelovens § 103 og dækning af transportudgifter efter merudgiftsparagraffen. Det er ikke et krav, at den sagsbehandler, der har kompetencen i forbindelse med særlig indretning af personbiler, også ved noget om andre kørselsordninger, men vedkommende skal være opmærksom på at henvise til andre rådgivningsmuligheder i kommunen.

Ligeledes er det meget vigtigt, at kommunen rådgiver om konsekvensen af en påtegning i kørekortet. Sagsbehandleren har ikke den særlige viden og kompetence til at udtale sig om borgerens funktionsevne i forhold til en påtegning. Det må den aktuelle køretest vise. Men sagsbehandleren kan ved at yde rådgivning om konsekvensen af en vejledende køretest og påtegning ved ansøgningens start give borger mulighed for selv at medvirke til at tilrettelægge det fremtidige forløb. Kommunen vil stadig være forpligtet til at rådgive om andre kørselsordninger, men borgeren får også selv mulighed for at være en del af planlægningen, frem for lige pludselig at miste sin bil og den fleksibilitet, som den giver.

Råd til Kan jeg selv vælge min bil?

Af konsulent Mads Andreasen & informationsmedarbejder Thomas Christensen

»Det er DUKHs erfaring, at mange borgere er i tvivl om deres muligheder, når det gælder støtte til bil. Kan jeg selv vælge bil? Hvad nu, hvis jeg gerne vil have en større bil? Kan jeg regne med at få den bil, som jeg afprøver. I artiklen forsøger vi at give lidt hjælp til dig som borger, der er i tvivl om reglerne «

Hanne er 56 år og har nedsat funktionsevne i arme og ben efter en arbejdsulykke. Hun har fået bevilget støtte til køb af bil, og hun har været ude at afprøve flere forskellige biltyper sammen med kommunen. Hun har fået at vide, at man kan få støtte til en bil, der koster indtil 142.000. Hun har fundet Ford Fiesta til 140.000 kr., som hun mener, er den bedste bil på grund af sædeindstilling, udsynet fra ruden og plads i bilen. Kommunen mener, at en Kia til 99.800 kr. er den bedste og billigste biltype. Hanne vil nu gerne vide, om hun selv kan bestemme, hvilken bil hun vil have, når det nu er hende, der skal køre i den?

Det korte svar er nej. Det fremgår af Socialministeriets bekendtgørelse nr. 20 af 11/1-05 om støtte til køb af bil efter serviceloven. I bekendtgørelsen hedder det i § 5:

*Hvis betingelserne for støtte til køb af bil efter §§ 1-3 er opfyldt, ydes støtten til den **billigst egnede bil**. Støtten ydes som et rentefrit lån på indtil kr. 142.000 inkl. moms, dog højst bilens købesum.*

Dette betyder, at du ikke selv frit kan vælge biltype, heller ikke selvom prisen holder sig under standardbeløbet på 142.000 kr. Du kan højst få bevilget støtte til køb af den billigst egnede bil. Det gode spørgsmål er nu - hvem skal så vurdere hvilken bil, der er billigst egnet?

Hvem finder bilen?

Den billigst egnede bil skal findes i samarbejde mellem dig som ansøger og kommunen. Det er vigtigt, at du i afprøvningssituationen giver så mange tilbagemeldinger på den konkrete bil som muligt herunder: mulighed for at komme ind og ud af bilen, udsyn, mulighed for at betjene instrumenter,

sædeindstilling, speciel indretning og mulighed for at medbringe hjælpemidler, så myndigheden kan vurdere, om bilen er egnet for dig.

Der skal være tale om en helhedsvurdering af hvilken bil, der er billigst egnet. Der bør altså også indgå andre forhold end kun ansøgers mulighed for at føre den konkrete bil. Eksempler er ansøgers adgangsforhold til bopæl, garage eller carportens størrelse.

Hvem bestemmer ved uenighed?

Kommune og ansøger skal samarbejde om at finde billigst egnede bil, men ved uenighed er det myndigheden, der træffer den endelige afgørelse. Det er DUKHs erfaring, at nogle borgere får den oplevelse, at kommunen handler hen over hovedet på dem, uanset hvad de gør og siger. Det kan for borger virke som spild af personlige og økonomiske ressourcer, når begge parter har brugt tid og kræfter på at afprøve forskellige biler, og så vil

Forsættes næste side

myndigheden alligevel ikke bevilge den bil, som borger mener, er bedst. Det er vigtigt at være opmærksom på, at hvis du får bevilget en bil, som du mener, ikke er egnet, så har du mulighed for at klage over afgørelsen, og her er det vigtigt, at du påpeger hvorfor bilen ikke er egnet til dig.

DUKH har i visse situationer været ude for, at borger selv er sendt ud for at afprøve forskellige biler hos forhandlere. Dette kan give en forventning hos borger om, at såfremt man finder en egnet bil, så vil denne bil blive bevilget. Det er vigtigt at være opmærksom på, at du som borger ikke alene skal ud og afprøve biler. Det er kommunen, der eventuelt i samarbejde med PTU* eller hjælpemiddelcentralen skal rådgive om bilvalg for at sikre, at bilen er egnet i forhold til ansøger, men også for at kunne vurdere, hvilken bil der er billigst egnet. Det er derfor vigtigt, at du får kommunen med på banen, når det skal afklares hvilken bil der er egnet.

Hvad lægger kommunen vægt på i forbindelse med afprøvning af bil?

Typisk vil denne rådgivning om bilmodel finde sted under en konkret afprøvning af forskellige bilmodeller via hjælpemiddelcentraler og PTU. En afprøvning af bil kan omfatte nedenstående:

- 1) En vurdering/analyse af ansøgers praktiske færdigheder i forhold til:
 - ind/udstigning af bil
 - siddestilling
 - betjening af rat, bremses, speeder m.m.
 - hvilke hjælpemidler der skal medbringes i bilen
- 2) En eller flere praktiske afprøvnings hos bilforhandlere.
- 3) En rapport/et konklusionsskema, hvor der peges på den billigst egnede bil.

Skal der være plads til hele familien?

Her er det vigtigt at være opmærksom på, at bilen primært skal kunne fungere som transportmiddel for dig som ansøger og ikke nødvendigvis din familie, selvom kommunen skal anlægge en helhedsvurdering. Kommunen er med andre ord ikke forpligtiget til at yde støtte til en bil, der kan rumme en stor familie. I den situation har du så mulighed for at få en større bil ved selv at betale forskellen mellem den bevilgede bil og den ønskede bil.**

* Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede (PTU) er en handicaporganisation, der giver kommuner og amter rådgivning, når det gælder invalidebiler

** Jævnfør afgørelse fra Ankestyrelsen SM C 36-06

Ting du skal være opmærksom på:

1. Vær opmærksom på, at lånet til bil fastsættes på baggrund af den billigst egnede bil.
2. Der er to aspekter i dette: billigst OG egnet. Det betyder ikke, at du kun får den billigste bil der findes på markedet, men også at bilen skal være egnet til din specielle situation.
3. Husk at du ikke frit kan vælge en bil indenfor standardbeløbet.
4. Vær opmærksom på, at en afprøvning af bil ikke er ensbetydende med en bevilling af samme bil. Afprøvningen har til formål at skabe et oplysningsgrundlag, hvorpå myndigheden kan træffe en afgørelse om en konkret bil.
5. Husk at kommentere de ting i og omkring den konkrete bil, som du mener, vil besværliggøre eller lette brugen af bilen.
6. Hvis du ønsker at købe en dyrere bil end den bevilgede, så vær opmærksom på, at der ikke kan ske fradrag for privat optaget gæld, når der skal beregnes et nettoprovenu ved salg af bilen. ■

Får du ny e-mail adresse den 1. januar 2007?

Hvis ja - så husk at sende din nye email adresse til os, så du fortsat kan modtage DUKHsen. Send en mail med din gamle og nye mailadresse til thomas.christensen@dukh.dk

Så går du ikke glip af fremtidige versioner af DUKHsen.

Paragraf-nøgle

Den 1. januar 2007 får en lang række paragraffer nyt nummer. DUKHsen giver dig her et overblik over den nye servicelov. Lige til at printe ud og hænge op.

Afsnit I: Indledning

Ny servicelov pr 1/1 07	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 1	Lovens formål	§ 1
§ 2	Lovens personkreds	§ 2
§ 2 a	Visitation direkte fra udlandet til et plejehjem for visse personer	§ 2 a
§ 3 Ny bestemmelse	Kommunalbestyrelsens kompetence	
§ 4 Ny bestemmelse	Kommunalbestyrelsens forsyningsansvar	
§ 5 Ny bestemmelse	Regionsrådet efter aftale med kommunalbestyrelsen etablerer pladser i nærmere bestemte tilbud m.v.	
§ 6 Ny bestemmelse	Udarbejdelse af årlig redegørelse	
§ 7 Ny bestemmelse	Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at give oplysninger til Tilbudsportalen	
§ 8 Ny bestemmelse	Regionsrådets forpligtelse til at give oplysninger til Tilbudsportalen	
§ 9 Ny bestemmelse	Regionsrådet og kommunalbestyrelsens udviklingsplan for botilbud	

Afsnit II: Rådgivning og vidensudvikling

Ny servicelov	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 10	Rådgivning	§ 3 og § 101, stk. 1 og 2, 1. pkt.
§ 11	Familieorienteret rådgivning	§ 5 og § 34
§ 12	Rådgivning - Voksne	§ 68 og § 69, stk. 1 og 3
§ 13 Ny bestemmelse	National videns - og specialrådgivningsorganisation	
§ 14 Ny bestemmelse	Tilbudsportalen	
§ 15	Uvildig konsulentordning - det er os :-)	§ 70 a

Afsnit III: Brugerinddragelse

Ny servicelov	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 16	Brugerindflydelse	§ 112 og § 114
§ 17	Bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem og lignende	§ 112 a
§ 18	Samarbejde med frivillige organisationer og foreninger	§ 115

Afsnit IV: Børn og Unge

Ny servicelov	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 19	Generelle bestemmelser	§ 4
§ 20	Dagtilbud til børn	§ 7
§ 21	Formål	§ 8
§ 22	Pædagogisk læreplan for børn	§ 8 a
§ 23	Daginstitutioner	§ 9
§ 24	Kommunal dagpleje	§ 10
§ 25	Puljeordninger	§ 11
§ 25 a	Privatinstitutioner	§ 11 a
§ 26	Optagelse i dagtilbud	§ 12
§ 27	Forældrebestyrelser i kommunale dagtilbud	§ 13
§ 28	Forældrebestyrelser i selvejende daginstitutioner	§ 14
§ 28 a	Forældreindflydelse i privatinstitutioner	§ 14 a
§ 29	Tilskud til dagtilbud	§ 15
§ 30	Pasningsgaranti i dagtilbud efter §§ 23-25	§ 15 a

Kilde: Schultz

Afsnit IV: Børn og unge (fortsat)

§ 31	Madordninger i dagtilbud	§ 15 b
§ 32	Særlige dagtilbud	§ 16 og § 18
§ 33	Klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge	§ 19
§ 34	Optagelse og udmeldelse	§ 21
§ 35	Tilskud til klubtilbud	§ 20 og § 22
§ 36	Særlige klubtilbud	§ 23 og § 25
§ 37	Tilskud til forældre, der vælger privat pasning	§ 26
§ 38	Tilskud til forældre, der vælger at passe egne børn	§ 26 a
§ 39	Tilskud til forældre med børnepasningsorlov	§ 27
§ 40	Særlig supplerende tilskud til enlige forældre med børnepasningsorlov	§ 27 a
§ 41	Merudgiftsydelse	§ 28
§ 42	Tabt arbejdsfortjeneste	§ 29
§ 43	Særlig suppl. ydelse til personer der modtager hjælp efter § 42 ved ledighed	§ 29 a
§ 44	Personlig hjælp, pleje og vedligeholdelsestræning	§ 30
§ 45	Ledsagelse	§ 31
§ 46	Formål med særlig støtte til børn og unge	§ 32
§ 47	Inddragelse af familie og netværk	§ 57 a
§ 48	Samtale med barnet inden afgørelse	§ 58
§ 49	Oprettelse af tværfaglig gruppe	§ 37 a
§ 50	Undersøgelse af barnets eller den unges forhold med samtykke	§ 38
§ 51	Undersøgelse af barnet eller den unge uden samtykke	§ 39
§ 52	Foranstaltninger	§ 40
§ 53	Samtykke til anbringelsen efter § 52, stk. 3, nr. 8	§ 54
§ 54	Støtteperson i forbindelse med barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet	§ 40 a
§ 55	Døgnophold	§ 40 b
§ 56	Afgørelse om iværksættelse af foranstaltninger uden samtykke	§ 41
§ 57	Medvirken til udpegning af forældremyndighedsindehaver	§ 37
§ 57 a	Forældrepålæg	§ 41 a
§ 58	Anbringelse uden for hjemmet uden samtykke	§ 42
§ 59	Indstilling om anbringelse uden for hjemmet	§ 59
§ 60	Hjemgivelsesperiode	§ 42 a
§ 61	Indstilling om hjemgivelsesperiode	§ 59 a
§ 62	Tidsfrister vedr. genbehandling i børn og unge-udvalget	§ 43
§ 63	Lægelig undersøgelse og behandling uden samtykke	§ 44
§ 64	Fuldbyrdelse	§ 48
§ 65	Det sociale nævns og Ankestyrelsens beføjelser uden klage	§ 47
§ 66 Ny bestemmelse	Anbringelsessteder for børn og unge	
§ 67	Kommunalbestyrelsen skal sikre det nødv. antal pladser på døgninstitutioner	§ 49 a og § 51
§ 68	Ophør af foranstaltninger	§ 46
§ 69	Kommunens opgaver under anbringelsen	§ 55
§ 70	Opfølgning	§ 56
§ 71	Samvær og kontakt	§ 53 og § 57
§ 72	Advokatbistand	§ 60
§ 73	Aktindsigt	§ 61
§ 74	Børn og unge-udvalgets afgørelse	§ 62
§ 75	Foreløbige afgørelser	§ 45
§ 76	Tilbud til unge fra 18 til 22 år	§ 62 a
§ 77	Privat dagpasning	§ 63
§ 78	Privat døgnpleje	§ 64

Kilde: Schultz

Afsnit V: Voksne

Ny servicelov per 1/1 07	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 79	Almene tilbud	§ 65
§ 80	Husvilde	§ 66
§ 81	Formålet med den særlige indsats	§ 67
§ 82	Personkredsen i forhold til den særlige indsats	§ 67 a
§ 83	Personlig hjælp, omsorg og pleje samt plejetestamenter	§ 67 b og § 71
§ 84	Afløsning eller aflastning	§ 72
§ 85	Hjælp til udvikling af færdigheder	§ 73
§ 86	Genoptræning	§ 73 a
§ 87	Varetagelse af opgaver døgnet rundt	§ 74
§ 88	Vurdering af tildeling af hjælp efter kap. 16	§ 75
§ 89	Krav til afgørelsen	§ 75 a
§ 90	Krav til levering af hjælp efter §§ 83 og 86	§ 75 b
§ 91	Fastsættelse og offentliggørelse af de kvalitets- og prismæssige krav, der stilles til leverandører af personlig og praktisk hjælp efter § 83	§ 75 c , § 75 d og § 75 f
§ 92	Persongrupper der ikke er omfattet af § 91	§ 75 e
§ 93	Fravigelse af § 91, stk. 1-5 og § 92	§ 75 d, stk. 4
§ 94	Fravalg af ydelse og valg af anden hjælp	§ 75 g
§ 95	Kontant tilskud	§ 76
§ 96	Tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere	§ 77
§ 97	Ledsagelse	§ 78
§ 98	Kontaktperson til døvblinde	§ 79
§ 99	Støtte- og kontaktperson til særlige persongrupper	§ 80
§ 100	Dækning af nødvendige merudgifter	§ 84
§ 101	Behandling af stofmisbrugere	§ 85
§ 102	Tilbud af behandlingsmæssig karakter til særlige persongrupper	§ 86
§ 103	Beskyttet beskæftigelse	§ 87
§ 104	Aktivitets- og samværstilbud	§ 88
§ 105	Aflønning af § 103 og § 104	§ 89
§ 106	Ubillig konkurrence	§ 90
§ 107	Midlertidigt ophold i boformer	§ 91 og § 93, stk. 1
§ 108	Ophold i boformer der er egnet til længerevarende ophold	§ 92
§ 109	Midlertidigt ophold i boformer til kvinder der har været udsat for vold eller trusler om vold	§ 93 a
§ 110	Midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer	§ 94
§ 111	Boformer efter serviceloven er ikke omfattet af lejelovgivningen	§ 96

Afsnit VI: Hjælpe midler m.v.

Ny servicelov per 1/1 07	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 112	Hjælpe midler	§ 97
§ 113	Forbrugsgoder	§ 98
§ 114	Støtte til bil	§ 99
§ 115	Forudsætning at hjælpe midlet, forbrugsgodet eller bilen ikke kan bevilges efter anden lovgivning	§ 100
§ 116	Boligindretning	§ 102
§ 117	Støtte til individuel befording	§ 103
§ 118	Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom	§ 103 a
§ 119	Pasning af døende	§ 104
§ 120	Plejevederlag	§ 105
§ 121	Ophør af retten til plejevederlag	§ 106
§ 122	Sygeplejeartikler og lignende	§ 107

Kilde: Schultz

Afsnit VII: Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Ny servicelov per 1/1 07	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 123	Magtanvendelse - Børn og unge	§ 108
§ 124	Magtanvendelse - Voksne - Anvendelsesområde	§ 109
§ 125	Alarmsystemer	§ 109 a
§ 126	Fastholdelse m.v.	§ 109 b
§ 127	Tilbageholdelse i boligen	§ 109 c
§ 128	Anvendelse af beskyttelsesmidler	§ 109 d
§ 129	Optagelse i særlige botilbud uden samtykke	§ 109 e
§ 130	Det sociale nævns godkendelse	§ 109 f
§ 131	Det sociale nævns afgørelser om optagelse i særlige botilbud uden samtykke	§ 109 g
§ 132	Advokatbistand	§ 109 h
§ 133	Klage til det sociale nævn	§ 109 i
§ 134	Klage til Ankestyrelsen	§ 109 j
§ 135	Domstolsprøvelse	§ 109 k
§ 136	Registrering, indberetning og handleplaner	§ 109 l
§ 137	Bemyndigelser m.v.	§ 109 m

Afsnit VIII: Administration m.v.

Ny servicelov per 1/1 07	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 138	Kvalitetsstandarder - Børn og unge	§ 58 b
§ 139	Kvalitetsstandarder - Voksne	§ 110 a
§ 140	Handleplaner - Børn og unge	§ 58 a
§ 141	Handleplaner - Voksne	§ 111
§ 142	Godkendelse af plejefamilier m.v.	§ 49 og § 50
§ 143	Bemyndigelsesparagraf til at fastsætte nærmere regler for godkendelse af plejefamilier og opholdssteder	§ 49 b
§ 144	Private botilbuds	§ 94 a og § 94 b
§ 145 Ny bestemmelse	Overgangsbestemmelse i f. m. godkendelser givet efter serviceloven	
§ 146	Tilsyn - Forholdene hvorunder børn og unge under 18 år lever	§ 6 og § 33
§ 147	Tilsyn - Forholdene i den private dagpasning	§ 63
§ 148	Tilsyn - Forholdene under en anbringelse uden for hjemmet	§ 55
§ 149	Bemyndigelsesparagraf til at fastsætte nærmere regler for tilsyn af plejefamilier m.v.	§ 49 b
§ 150	Opfølgning	§ 113
§ 151	Tilsyn med de kommunale opgaver efter §§ 83 og 86 samt tilsynsbesøg i plejehjem m.v.	§ 75 i
§ 152	Tværkommunal underretningspligt	§ 33 a
§ 153	Offentligt ansattes samt særlige gruppers underretningspligt	§ 35
§ 154	Andre borgeres underretningspligt	§ 36
§ 155	Krav om bekræftelse af modtagelsen af en underretning	§ 36 a
§ 156	Straffebestemmelse	§ 116
§ 157	Straffebestemmelse	§ 117
§ 158	Betaling af hjælp efter loven	§ 118
§ 159	Betaling for døgnophold - Børn og unge	§ 52
§ 160	Betaling for døgnophold - Unge	§ 62 b
§ 161	Betaling for tilbud efter kapitel 16	§ 82
§ 162	Betaling for ophold i boformer for personer der modtager pension	§ 83
§ 163	Betaling for ophold i boformer	§ 95
§ 164	Tilbagebetaling	§ 119
§ 165	Opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet	§ 120

Kilde: Schultz

Kilde: Schultz

Afsnit VIII: Administration m.v.

Ny servicelov per 1/1 07	Omhandlende	Gl. servicelov
§ 166	Klageregler	§ 75 h og § 121
§ 167	Klageregler - Anbringelse af børn og unge	§ 122
§ 168	Klageregler - Afgørelser truffet af børn og unge-udvalget	§ 123
§ 169	Domstolsprøvelse	§ 124
§ 170	Domstolsprøvelse	§ 125
§ 171 Ophæves 1/1-07	Indbringelse for Højesteret	§ 126
§ 172	Beskikkelse af dommere (1/1-07 Beskikkelse af sagkyndige)	§ 127
§ 172 a (Ministeren for familie- og forbrugeranliggender fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse)	Bemyndigelser m.v.	§ 58 c (Ministeren for familie- og forbrugeranliggender fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse)

Får du ny e-mail adresse den 1. januar 2007?

Hvis ja - så udfyld nedenstående kupon og fax den til os på 75 54 26 69 eller send en mail med de samme oplysninger til thomas.christensen@dukh.dk

Så går du ikke glip af fremtidige versioner af DUKHsen

Navn _____

Gammel e-mailadresse _____

Ny e-mailadresse _____

Evt. kommune - organisation - forening _____

Vi behandler alle oplysninger med fortrolighed, og vi videreformidler ikke e-mailadresser til andre.

Sektoransvar

- hjælp til mennesker med handicap?

Af konsulent Lone Hesselbæk og Vibeke Larsen & informationsmedarbejder Thomas Christensen

Hvad gør du, når dit barn har brug for hjælp og...

Skolen siger, at socialforvaltningen er ansvarlig. Sagsbehandleren her henviser til hjælpemiddelafdelingen, der igen henviser til skolen. Alle er enige om, at der er behov for og ret til hjælp, men alle mener, at det er de andre, der har ansvaret for at yde den.

I DUKH får vi mange henvendelser fra borgere, som oplever, at de bliver sendt rundt i systemet uden at få den hjælp, som de er berettiget til, fordi systemet ikke kan finde ud af hvem, der har ansvaret.

I denne artikel vil vi se nærmere på nogle af de problemstillinger, som kan opstå, når sektoransvarlighedsprincippet skal udmøntes i praksis og give et bud på, hvordan man kan afklare hvem, der har ansvaret for at yde hjælpen.

Et eksempel fra DUKHs rådgivning

En mor til en datter med gigthenvender sig til DUKH. Datteren har brug for en kontorstol og en computer til brug i skolen og i hjemmet. Moderen henvender sig til sagsbehandleren i kommunen, der i første omgang sender ansøgningen videre til hjælpemiddelafdelingen.

Her behandler man ansøgningen efter reglerne i Servicelovens § 97 om hjælpemidler og giver afslag på ansøgningen, fordi hjælpemiddelafdelingen ikke mener, at der er tale om nødvendige hjælpemidler, som kan dækkes efter hjælpemiddelbestemmelsen.

Sagen bliver derfor sendt tilbage til sagsbehandleren, som nu i stedet vurderer, om hjælpen kan gives som en merudgift efter Servicelovens § 28. Men det mener sagsbehandleren ikke, så hun henviser nu i stedet til skolen. Skolen mener ikke, det er deres ansvar, og borger får i øvrigt oplyst, at der ikke er penge på skolens budget til at dække udgifterne.

Moderen har nu været hele vejen rundt i hele systemet, og alle de fagpersoner, hun har været i kontakt med, har anerkendt datterens behov, men henviser til en anden.

Moderen bliver mere og mere forvirret og de involverede fagpersoner har også svært ved at finde ud af hvem, der har ansvaret.

Hvad går galt i denne sag?

1) En del af problemet handler om, at der er flere muligheder for bevilling af hjælpemidler – og der er derfor flere love og bestemmelser, der grænser op til hinanden. Det er dermed afgørende vigtigt at afklare hvilken lov, der går forud for en anden, når man skal behandle en ansøgning om hjælp. Det er ikke sket i denne sag.

2) Problemet er, at sagsbehandleren ikke er opmærksom på sektoransvarlighedsprincippet, selv om hun er opmærksom på kommunens pligt til at lave en helhedsorienteret behandling af en ansøgning og dermed vurdere ansøgningen efter alle muligheder i lovgivningen. I eksemplet gør sagsbehandleren umiddelbart det rigtige ved at sende ansøgningen om hjælpemidler videre til hjælpemiddelafdelingen – men da der ikke er lavet en afklaring af, hvilken sektor, der har ansvaret – hjælper det ikke i denne sag.

3) Da systemet ikke kan finde ud af hvem, der har ansvaret, får moderen ikke den rigtige og nødvendige rådgivning om hvor, hun skal henvende sig.

DUKHs erfaringer med sektoransvarlighedsprincippet i praksis

Det er DUKHs erfaring, at mennesker med handicap ofte oplever, at ansvaret skubbes rundt mellem sektorerne. Vi ser for eksempel, at der kan opstå

fortsættes næste side

problemer i forbindelse med overgangen fra barn til voksen, hvor ansvaret overgår fra en sektor til en anden og i grænseflader mellem forskellige afdelinger og sektorer. Og generelt er det vores erfaring, at problemer med at fortolke og udmønte sektoransvarlighedsprincippet i praksis kan medføre øget risiko for mangelfuld koordinering, og at de enkelte instanser fralægger sig ansvaret.

Sektoransvarlighedsprincippet er ikke "juridisk lovfæstet". Det medfører, at der ikke er klageadgang, hvis man som borger oplever, at omgivelserne ikke lever op til princippet. Der eksisterer ikke nogen myndighed eller kontrolinstans med et overordnet ansvar for gennemførelsen af indsatsen, der kan gennemtvinge at de enkelte sektorer, myndigheder eller institutioner reelt praktiserer sektoransvarligheden.

Hvad kan man som myndighed gøre for at undgå problemerne?

DUKHs budskab er her, at man bør være opmærksom på, at udmøntning af sektoransvarlighedsprincippet bør hænge nøje sammen med sektorkoordinering og helhedsprincippet.

Det er vigtigt, at man ikke glemmer pligten til helhedsvurdering, at inddrage borgeren og sikre koordinering mellem sektorerne. Det handler om at have fokus på samarbejdet mellem forskellige sektorer (eksempelvis sygehussektor og socialsektor), mellem forskellige forvaltninger indenfor samme myndighed (eksempelvis skole- og socialforvaltning) samt mellem forskellige afdelinger indenfor samme forvaltning (eksempelvis børne/familieafdeling og voksenafdeling).

Borgerinddragelse medfører, at borgeren skal informeres om alle de muligheder, der findes efter lovgivningen. Men myndigheden skal også sikre, at inddragelsen bliver reel ved på et organisatorisk

fortsættes næste side

Sektoransvarlighedsprincippet:

Sektoransvarlighedsprincippet er et overordnet princip i dansk handicappolitik, der handler om, at enhver samfundssektor skal påtage sig sin del af ansvaret for, at de ydelser og tjenester, der leveres, også leveres på betingelser og vilkår, som gør dem tilgængelige for handicappede. Men princippet har også stor betydning for den konkrete sagsbehandling, fordi det medfører, at det er den enkelte sektor, der har ansvar for at yde den konkrete hjælp. Det betyder i praksis, at det for eksempel er skolen, som har ansvar for at en elev med handicap får den støtte, der er brug for i skolen. Hvorimod det er socialforvaltningen, der har ansvaret for at yde hjælpen i fritiden.

Fra vejledningerne fra marts 1998 om sociale tilbud til voksne - samt børn og unge med handicap hedder det, at:

"Sektoransvarlighed betyder, at den offentlige sektor, der udbyder en ydelse, en service eller et produkt, er ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne. Indsatsen på handicapområdet bliver dermed ikke længere fortrinsvis en opgave for socialsektoren, men rækker ind i andre områder som fx bolig-, trafik-, arbejdsmarkeds-, undervisnings- og sundhedssektoren." Sektoransvarlighedsprincippet danner således udgangspunktet ved afgrænsningen af, i hvilket regi et opgaveområde hører hjemme."

Tekst og idé: ThC - tegninger Ditte K.

niveau at sørge for, at der sker en koordination mellem sektorerne.

Det er også af stor betydning for borgerne, at de får rådgivning om sektoransvarlighedsprincippet og hvilken betydning, det har i praksis. Det gælder for eksempel i forhold til begrundelse for de konkrete afgørelser. For borgeren er det vigtigt, at en begrundelse for en afgørelse er gennemskuelig, da borgeren på den måde får et grundlag for at vurdere, om han vil klage over afgørelsen.

I det konkrete eksempel er det rigtige sted at starte skolen, idet skolen via folkeskoleloven har pligt til at yde hjælp til specialundervisning, specialpædagogisk bistand, herunder de hjælpemidler som et

barn skal bruge i forbindelse med undervisningen. Det gælder både hjælpemidler på skolen og hjælpemidler, som barnet skal bruge i hjemmet som led i undervisningen.

DUKH ser også tit, at der opstår tvivl om hvilken sektor, der skal dække udgiften til et givent hjælpemiddel, fordi samme hjælpemiddel anvendes i flere situationer og sammenhænge.

I disse tvivlssituationer er det vigtigt at fokusere på, hvad det primære formål med hjælpemidlet er, og i hvilke sammenhænge det primært skal bruges. Hvis der opstår tvivl, er det vigtigt, at de involverede fagpersoner taler sammen netop for at undgå, at forældrene sendes rundt i systemet. ■

Gode råd til myndigheder

- Vær opmærksom på sektoransvarlighedsprincippet og rådgiv borgeren om, hvad det betyder – det bidrager til, at borgeren får viden om hvor, han skal henvende sig – og får en bedre forståelse og indsigt i sagsbehandlingen.
- Start med at afklar spørgsmålet om hvilken bestemmelse, der kommer forud for andre:
- Spørg i følgende rækkefølge:
Falder sagen ind under andre bestemmelser uden for Lov om Social Service og Aktivloven?
Hvis ikke, så afklar om sagen falder ind under andre specialparagraffer i Lov om Social Service eller i Lov om Aktiv Social Politik. Det er primært relevant i forhold til revalidering.
- Hvis det heller ikke er tilfældet, og der er tale om ansøgning om hjælpemidler, skal ansøgningen vurderes efter § 97/98 i Lov om Social Service.
Hvis ansøgningen kun delvis kan dækkes efter § 97/98, skal det vurderes, om der kan ydes supplerende hjælp efter andre bestemmelser, f.eks. § 28 eller § 84 i Lov om Social Service.
- Koordiner og samarbejd med de relevante fagpersoner fra andre sektorer, hvis der er tvivl om hvem, der har ansvaret og hvilken bestemmelse, der skal anvendes.
- Vær opmærksom på, at borgeren får en begrundet afgørelse med klagevejledning, hvis der gives afslag på ansøgningen.

Gode råd til borgerne

- Vær opmærksom på, at myndighederne har pligt til at behandle din ansøgning efter alle muligheder i lovgivningen. Spørg ind til om en ydelse eventuelt kan bevilges efter anden lovgivning.
- Vær opmærksom på, at det er den sektor, der har ansvaret for et område, som også har pligt til at levere ydelserne. Man kan ikke overdrage ansvaret fra for eksempel skole- til socialforvaltning, hvis man får et afslag.
- Bed om at få en skriftlig afgørelse, og vær opmærksom på at du får vejledning om klagemuligheder. Du har også ret til at få en skriftlig afgørelse og klagevejledning i forhold til afgørelser fra skolen.
- Bed de involverede fagpersoner om at koordinere og tale sammen, hvis der er tvivl om hvem, der har ansvaret for at bevilge en ydelse.

Litteratur om sektoransvarlighedsprincippet.

Afrapportering fra konferencen Sektoransvar på programmet, d.7.9.2004; "Det vanskelige ansvar" v/ Kasper Egeberg, CLH
www.clh.dk/rapport/sectoransvar

Dansk Handicappolitiks grundprincipper, pjece udgivet af Det Centrale Handicapråd.
www.clh.dk/index.php?id=907

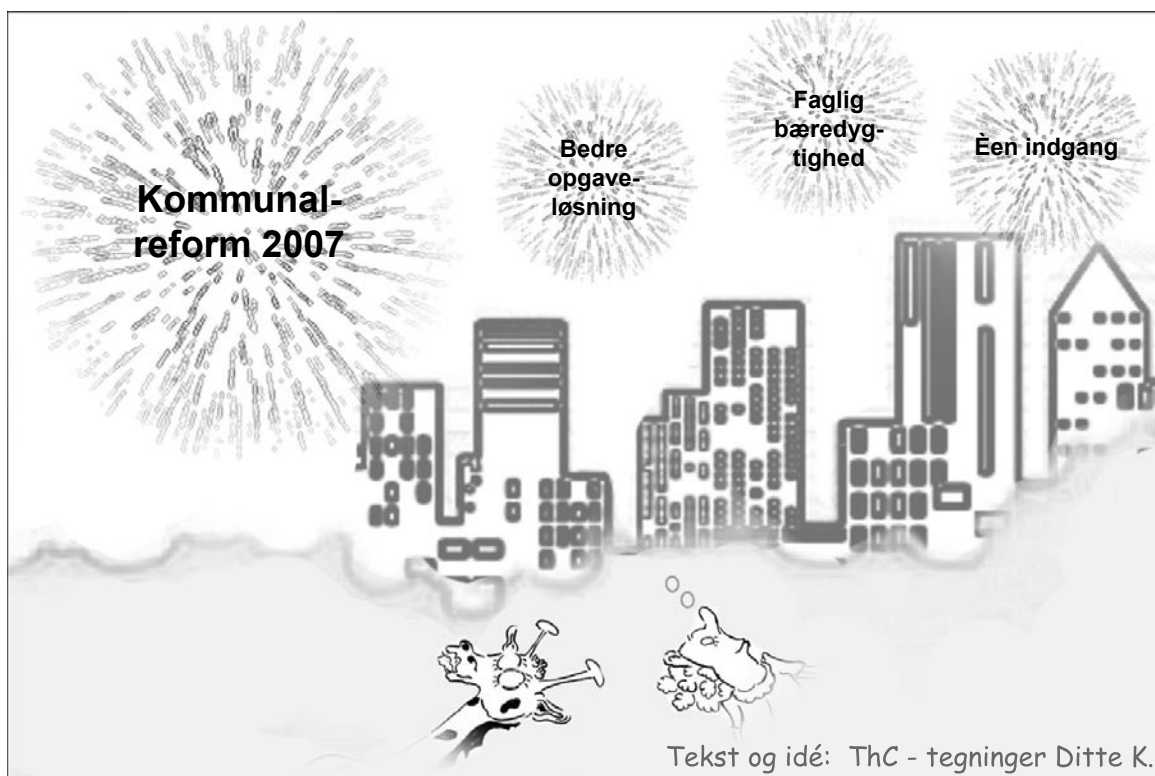
"Socialforvaltningsret" af Jon Andersen

"Socialret" af Kirsten Ketcher

Princip og virkelighed. Om sektoransvar i handicappolitikken
Kan købes på <http://www.sfi.dk/sw30465.asp>

DUKH ønsker alle en god jul og et godt nytår

Paragiraffen & Mona: Forventningens glæde er ikke den ringeste

Den 31. december siger vi farvel til mange kommuner og byder velkommen til et helt nyt danmarkskort. Forventningerne til reformen er mange.

DUKHsen - nyhedsbrev udgivet af

DUKH
Banegårdspladsen 2, 2. sal
6000 Kolding
Tlf. 7630 1930

Redaktion og kontaktperson
Informationsmedarbejder Thomas Christensen
thomas.christensen@dukh.dk
Dir. tlf.: 76 31 15 24